

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים

סדר דין אזרחי

תשע"ב / סמסטר א' / 99-206-01

ד"ר אורי אהרונסון

מבחן סיום – מועד ב'

3.4.2012

הנחיות

1. משך הבחינה **שעתיים וחצי**. לא תינתנה הארכות. הבחינה היא בחומר פתוח.
2. קראו את השאלות היטב וענו רק על מה שנשאלתם/ן, ועל כל מה שנשאלתם/ן.
3. **התמקדו ביישום הדין ולא בתיאורו.**
4. האורך המרבי המותר לכתיבה הוא **חמישה עמודים**. כתב-יד קטן או צפוף במידה בלתי סבירה ייבדק חלקית. לצד כל שאלה מופיעה המלצה באשר לאורך הראוי לתשובה.
5. בהצלחה רבה!

שאלה 1 [60% ; כשלושה עמודים]

נירה נוסעת מדי יום ברכבת מביתה באשדוד למקום עבודתה בתל-אביב. באחד הבקרים, היא חושבת שהיא רואה פרה על הפסים, ומפעילה את בלם החירום. כתוצאה מן העצירה הפתאומית סובלת נירה נזקי גוף שונים, ונגרם הרס רב לקרונות. בהתכתבות שמתנהלת ביניהן, הרכבת טוענת שנירה הזתה את הפרה והתרשלה בהפעילה את בלם החירום, ולכן שהיא אחראית לכל הנזקים שנגרמו. נירה טוענת מנגד שדוד, אחראי התחזוקה של הרכבת, הזניח מזה שנים את תחזוקת הבלמים וזו הסיבה לנזקים שנגרמו. בכעסה, היא מקימה אוהל מחאה בכניסה למוזיאון הרכבת בחיפה, עליו תלוי שלט ענק: "רקבת ישראל". כששומרי המוזיאון מבקשים ממנה להתפנות, היא מסרבת ואומרת "זה שטח ציבורי, הוא לא שייך לכם ואני אעשה כאן מה שאני רוצה".

רכבת ישראל מבקשת להגיש תביעה נגד נירה. היא מעוניינת: (א) בפיצוי בסך 2 מיליון ₪ בגין הנזקים שנגרמו לקרונות עקב עצירת החירום, (ב) בפיצוי בסך 1 מיליון ₪ בגין לשון הרע שהופיעה בשלט המחאה, (ג) בצו שיורה לנירה לפנות את האוהל מרחבת המוזיאון.

א. אתם מייצגים/ות את הרכבת. הלקוחה פונה אליכם בבקשה שתחוו דעה על האפשרויות השונות הנוגעות לסמכות השיפוט ביחס לתביעתה. דונו בשאלת הסמכות על תביעתה של הרכבת, והמליצו לה מהי לפי הבנתכם דרך הפעולה המיטבית עבורה בהגשת התביעה. הסבירו את עמדתכם. [20% ; כעמוד]

ב. הניחו שהרכבת מגישה תביעה ופועלת על-פי המלצתכם משאלה (א) באשר לבית המשפט המתאים. נירה מעוניינת להגיש במסגרת אותו הליך תביעה שכנגד נגד הרכבת לפיצוי בסך 10 מיליון ₪ בגין נזקי הגוף שנגרמו לה עקב התאונה. בהינתן מסקנותיכם משאלה (א), האם דינה תוכל להגיש את התביעה שכנגד? [6% ; כ-1/3 עמוד]

ג. הניחו שנמצא בית משפט המוסמך לדון בכל היבטי התביעות. בתקופת קדם המשפט, עומדת הרכבת לקיים במוזיאון בחיפה ארוע חגיגי לציון 64 שנים להקמת רכבת ישראל, במעמד ראש הממשלה ומכובדים אחרים. מארגני הארוע מוטרדים מאוד מנוכחותו של אוהל המחאה של נירה בפתח המוזיאון. הרכבת מגישה אפוא בקשה לבית המשפט, שיורה לנירה לפנות את האוהל באופן מידי, עוד טרם הכרעה בתביעה. מה דין הבקשה (שהוגשה בצירוף כל המסמכים הנדרשים)? [12% ; כ-2/3 עמוד]

ד. הניחו שבית המשפט מקבל את בקשת הרכבת לצו כאמור בשאלה (ג), ובהחלטתו גם מחייב את נירה לשאת בהוצאות הרכבת בבקשה, בסך 20,000 ₪. נירה מעוניינת לערער על הצו ועל פסיקת ההוצאות באופן מידי. האם יהיה באפשרותה לעשות זאת? [8% ; כ-1/3 עמוד]

ה. הניחו שתביעת הפיצויים של הרכבת מתקבלת, ותביעת הנגד של נירה נדחית. בית המשפט קובע שנירה הזתה את הפרה על הפסים והתרשלה בהפעילה את בלם החירום, ודי בכך כדי לקבל את תביעת הרכבת ולדחות את התביעה של נירה. כעת נירה מגישה תביעה לבית המשפט המוסמך נגד דוד, אחראי התחזוקה של הרכבת, שוב בטענה שהיא זכאית לפיצוי בסך 10 מיליון ₪ בגין נזקי הגוף שנגרמו לה, עקב רשלנותו של דוד בתחזוקת הבלמים. בפתח כתב ההגנה שלו, דוד מבקש לדחות את תביעתה של נירה על הסף, בהסתמך על הפסיקה מן ההליך הקודם. מה דין הבקשה? [14%; כ-2/3 עמוד]

שאלה 2 [40%; כשני עמודים]

הניחו שהכנסת חוקקה חוק שזו ההוראה העיקרית בו:

בית משפט בישראל לא ידון בתביעה, אם הראה הנתבע שעל הסכסוך חל חוזה בין הצדדים, אשר קובע מקום שיפוט במדינה אחרת.

- א. האם ועד כמה משנה החוק החדש את הדין שהיה קיים לפניו? [6%; כ-1/3 עמוד]
- ב. האם ההסדר הקבוע בחוק החדש הוא ראוי? הציגו לפחות שני טיעונים לתמיכה בחוק ושני טיעונים לביקורת נגדו. [16%; כ-2/3 עמוד]
- ג. הניחו שבית משפט ישראלי החל כבר לדון בתביעה מסוימת בעלת אופי בינלאומי. ערב שלב ההוכחות, נכנס החוק האמור לתוקפו. הנתבע מגיש מייד בקשה לדחיית התביעה על הסף. הוא טוען שבחובה בין הצדדים, שחל על הסכסוך הנדון בתביעה, נקבע שמקום השיפוט יהיה באנגליה, ושמכוח החוק החדש בית המשפט אינו רשאי להמשיך לדון בתביעה. התובע טוען שהחוק החדש אינו חל על התביעה שכבר החלה. עם מי הדין? [18%; כ-2/3 עמוד]

בהצלחה!

